Приложение 52

КРАТКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ И ИСТОРИЧЕСКИ СПРАВКИ ЗА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА

(по автентични сведения от кметствата, без редакции от екипа на ОУПО)

1. КРАСНО ГРАДИЩЕ

Местоположението на село Красно градище е на границата на Дунавската равнина с първите възвишения на Предбалкана, на 6 километра от общинския център град Сухиндол и на границата с община Павликени област Велико Търново.

Преобладаващият релеф около селото е равнинен а в южната си част равнинно-хълмист. Надморската височина варира от 100 до 199 метра включително. Общата площ по регулация е 43 хектара.

Селото е разположено по поречието на река Росица и затова влажният въздух и обилното количество вода наоколо са предпоставка за наличието на буйна растителност и плодородна почва. Изобилстват алувиалните почви, което е главен фактор за определяне поминъка на населението и начина на живот, а именно: отглеждане на памук, ягоди, корнишони, лозов посадачен материал , засаждане на лозови масиви и грижата за тях.

Първите данни за селището са от средновековието. На около километър и половина от центъра на селото се намира античната крепост Калакастро/Калето /в превод от гръцки означава хубава крепост/ има приблизителни размери 210х370 m. Крепостната стена е с дебелина около 1 m и е запазена на места до височина от 1.2 m. Градена е от ломен камък с калова спойка, като на отделни места се забелязва изграждане от добре обработени лицеви камъни. Най-вероятно това са участъци, които са се запазили от античността, а останалата част е преизграждана през средновековието.По цялото протежение на стената се забелязват останки от малки правоъгълни кули. Две такава кули са защитавали, от север и от юг, главната порта, която е с ширина от около 1.8 m и се намира в югоизточната част на крепостната стена. Още две малки порти са били разположени от север и от юг, като от южната се забелязва път, който продължава на изток по скалния венец. Във вътрешността на селището се забелязват множество сгради. Единсвената връзка на населението със околните села тогава /Сухиндол, Павликени, Росица/ е през реката, имало е няколко опита за поставяне на въжени мостове, но при прииждане на голямо количесво вода реката,тя ги е отнасяла затова през 1938 на общоселско събрание се взема решение за поставяне на каменни блокчета в реката наредени успоредно едно до друго, върху, които ще може да се стъпва. И така 124 семейства посредством ангария изпълняват всеобщата воля, като поставят датата и името си върху всяко парче камък. По късно през 50-те години те биват заляти с бетон за да може да се използват за преминаване и на селскостопанска техника.

До 1934 г. селото се е числяло към Севлиевска околия Кала-кастровска община със съставно село Грухчева махала /сегашно име село Росица Павликенска община/. От 1928 г. до 1934 г., седалището на кметството през година е било разменяно в едното или другото село. С царски указ № 2820/обн. 14.08.1934 г. селището се преименува от село Калакастрово на село Красно Градище.

Катастрофа за селото е наводнението от река Росица през 1939 г. Вследствие пороен дъжд на 28 юни 1939 г. по горното течение на р. Росица, през нощта срещу 29 юни водите ѝ излизат от коритото и наводняват населените места по течението ѝ. Водната стихия е покрила със сълзи, и скръб красивата долина на тази река. Нещастието е голямо, материалните щети — тежки, разрушения значителни и непоносими. Водната маса от милиони кубически метра е завлякла всичко с голяма бързина каквото се изпречава пред нея и имало около коритото на реката.

Благоустрояването и градежите в село Красно Градище са започнали през 20-те и 30-те години на XX век. През 1922 година е построено училището Св.Св. Кирил и Методий, в което се е помещавала и детската градина. То функционира до 60-те години.

През 1932 година се завършва строежа на читалище Пробуда. В него закипял духа на самодейците с нестихващото им желание за изяви и културно-просветна дейност. Поставяни са множество пиеси и концерти не само в селото, а и в околността. Салона разполага със сто места и библиотека с библиотечен фонд от 2000 книги.Читалището е действащо и е регистрирано под номер 3083 в Министерството на културата. Всяка година изпълнява богат културен календар.

Село Красно Градище се гордее с най-старата църква в община Сухиндол, построена и осветена през 1822 година, храм Свето Възнесение господне съхранила българската вяра и дух през годините до сега. Направена е реставрация през 2010 година. Всяка година на Спасовден се прави курбан, на който присъства цялото село. Денят започва със водосвет във храма и продължава на мегдана с танци.

Друг празник с, който може да се похвали селото е Йордановден /Богоявление/. Всяка година на шести януари се прави богоявленски водосвет след това няколко смелчаци влизат във студените води на река Росица. Този, който пръв извади кръста има не само финансова награда а получава и жив петел.

По постоянен адрес има регистрирани 70 жители а по настоящ 98 човека. През летния сезон броят на жителите стига до 150. Седем деца, от които едно дете посещава детско заведение и едно дете училище, извозват се със ученически автобуси до Сухиндол. Броят на домакинствата е 42. Две от домакинствата са английски граждани със статут за постоянно прибиваващи.

Къщи обитаеми през цялата година-35; Къщи необитаеми през цялата година-27; Къщи използвани сезонно -51; Къща паметник на културата-1.

Жилищният фонд се отличава с двуетажни сгради 3, едноетажни 110.

Стопанският двор е един , който не се използва.

Къща за гости с басейн.

Водоизточник е каптаж Сомуна, намиращ се югозападно от селото. Дебит за 2013 г. -1.0 л/с , същия е с оградена СОЗ пояс 1. Чугунен водопровод захранва вътрешната мрежа на селото.

По цялата южна дължина на землището на селото е изграден силов канал, който идва от язовир Александър Стамболийски намиращ се на 7 км от Красно Градище преминава през цялата му

дължина за да достигне до ВЕЦ Росица-2, който канал дава възможност на населението да използва промишлена вода за напояване.

Село Красно Градище е едно малко, но живописно селце с отлични условия за развитие на туризъм.

2. БЯЛА РЕКА

Местоположението на селото е в Северен Централен планов регион на България, област Велико Търново, община Сухиндол, с надморско равнище от 100 до 199 м., с площ на землището от 22 квадратни километра. Землището на селото граничи със селата Горско Косово и Горско Калугерово. Населението според преброяването от 2011 год. е 217 жители, общата площ по регулация е 54 ха. Броят на домакинствата е 87 живеещи постоянно в селото. Жилищният фонд се отличава с големи масивни двуетажни сгради - 270 на брой. Етническия състав на селото се състои от българи и турци.

Малкото исторически данни,които съществуват за Бяла река показват,че в различни периоди от време селото е съществувало по течението на река Росица в местностите Голямо и Малко селище. По неизвестни причини жителите са се местили, като са създавали нови селища. Едно от тях се е намирало в местността “Братковец”, или тогава наричана “Братковци”. Тук също не се знае, колко време е просъществувало, но може би липсата на вода ги е принудило да напуснат и да се заселят на сегашното място. Неоспорим факт е, че и на двете места - Голямо и Малко селище е имало живот, за което говорят и останките намерени в земята а именно:

- стара керамика
- монети
- оръжия от слонова кост
- каменни оръдия на труда

В достъпните писмени източници от Турската империя за периода XV-XVI век е установено , че редица селища в Павликенския регион не е отбелязано присъствието на нито един мюсюлмански

поселник. Присъствието на войници е допринесло безспорно за опазване на будния български дух в този край. Писмено за пръв път селото е посочено в документ на Турската империя от XV век, като тогава се е именувало село "Бела река". По отношение на селото не е за пренебрегване и легендата, която е предавана от поколение на поколение и е описана в Караеведската история на Даскал Манаил. В нея се разказва, че при едно голямо нападение еничари в селото са убили двама мъже и са отвлекли едно момиче около 17-18 годишно. След няколко дни е намерена само едната му ръка в местността Карачлъка - това място е било гора от брястове. Съсипана от мъка майката оплакала бялата ръка. От този ден за спомен на цяло село, нарекли го с името Бяла ръка. За това свидетелства и по късно общинските печати с надпис „Белоръковското общинско управление".

С течение на годините то променя името си от Бяла ръка на Бяла река, защото селото се намирало близо до речното корито, чийто бряг бил оцветен в бял цвят. От тогава до ден днешен селото е на това място и носи името Бяла река.

През 1850 год. се създава първото килийно училище в селото. Там са получавали образование децата, но с течение на времето то станало тясно и не можело да побира всички желаещи да се научат на четмо и писмо. Един ден баба Пеновица, от рода на Тотюулар подарява къщата си за училище. В долния етаж се е черкувало, а горният е използван за учение. Може би това е дало повод през 1868 година, по инициатива на няколко наши предци, да се построи църквата "Св. Димитър" като свещеник е бил Захари поп Мичев от село Дебелцово. По късно, през 1908 година се построява и читалище носещо името "САМОСЪЗНАНИЕ", наречено на самосъзнателните хора, които са го съградили и което е действащо читалище и регистрирано под номер 2004 в Министерство на културата.

Водоснабдяването е от водоизточник дренаж "Дерелика", намиращ се източно от селото. Дебитът за 2013 год. е 1,5 л/с. Оградена е Санитарно охранителна зона (СОЗ), пояс I.

Няма изградена канализационна мрежа и/или локална ПСОВ за отпадъчни води. Населението използва септични и изгребни ями, което създава условия за възникване на екологичен риск за околната среда и здравен риск за населението в района.

Територията на землището на с. Бяла река е извън границите на защитените територии и зони.

За културно наследство, намеренията са да бъде открит музей на автентичните старинни предмети и инструменти от бита, които са били използвани от предците ни. Културни дейности също не липсват. От 10 години съществува Пенсионерски клуб, който има многобройни поздравителни адреси за певческа група и за пресъздадената от тях битиейна стая. От 5 години съществува и детска певческа група за автентичен фолклор "Шарена китка"

За спортните съоръжения е предстоящо изграждането на спортна площадка в центъра на селото.

3. ГОРСКО КАЛУГЕРОВО

Селото отстои на 28 км североизточно от град Севлиево и на 22 км югозападно от град Павликени, днес в Сухиндолска община.

За него в юбилейния сборник „Българско село" (С.1931 год.стр.409) четем: **„Някога тук е имало манастир, в който са живеели калугери, дори и след идването на турците и оттам името му."** Това предание още се пази между жителите. Селското землище се простира между землищата на Вишовград (СИ), Емен (И), Добромирка (Ю), Младен (ЮИ), Бара – язовир „Ал. Стамболийски" (З), Горско Косово и Бяла Река (СЗ), Красно Градище (С). Къщите и махалите на Горско Калугерово са разположени на лек склон, южно от Плужненска река. Водоснабдяването се осигурява от извори и

чешми: (Челеби бунар, Клена, Бунаря, Маслакя, Долните чешми, Селската чешма, Стублата, Новата чешма, Кюнкя, Дядо Петко и Митю Пенев).

Сградите за живеене са предимно паянтови и едноетажни, сгушени в овощни дървета и лозници; жителите са земеделци и скотовъдци. До Освобождението населението е турско; джамията му до 1912 година се е намирала в днешния училищен двор. След Освобождението, както и в Младен, турските домакинства и имоти биват закупени от дряновски търговци Хаджи Димитър и сина му Станчо и разпродадени на българи от Габровско, Дряновско, Севлиевско до към 1928 година. В 1880 година селото брои 875 жители (3 българи и 872 турци) и принадлежи към Сухиндолска община; през 1887 година жителите са 417 (376 българи и 41 турци) - Севлиевска община; през 1905 година има 114 домакинства със 705 жители – община Бяла река; от 1934 година до юни 1949 година е към община Добромирка с 1178 жители и 231 домакинства.

През 1928 година се строи църквата „Св.Параскева", имало е основно училище, има читалище и поща.

Народното читалище „Просвета – 1924" е основано на 19.02.1924 година от будни ентусиасти от селото. Самодейните състави на читалището са участвали в провежданите народни събори през миналия век и са се класирали в челните места. Библиотеката разполага с фонд около 3500 книги от различни автори (от класика до детска литература).

Църквата „ Св. Параскева" е построена през 1928 година.Размерите на храма са 16/8.80 метра с едно кубе и камбанария прилепена към църквата. Майстор на строежа е бил Минчо Димитров – Мечето, от селото. Иконостасът е направен през 1954 година с гладка резба от неизвестен майстор. В църквата има 20 обикновени трона. Иконите са 20 малки, 10 средни, 17 големи от неизвестен художник. Църковният двор е подарен от Станчо хаджи Димитров от град Дряново притежател на чифлик в с. Горско Калугерово. Предстоятели на строежа са били: свещеник Неофит поп Владимиров, Пеньо Иванов,Алеко Минчев,Христо Владов, Стефан Минчев, Димо Начев, Марин Радков, Христо Нешев, Цоньо Иванов.Главен инициатор за построяването на църквата е свещеник Неофит поп Владимиров. В периода 1940 – 1945 година по времето на свещеник Иван Георгиев е закупена нова камбана от град Пловдив и е ограден църковния двор. На 28.10.1956 година църквата е осветена от Великотърновския митрополит Софроний.

От Севлиевски колиби Тумбалово, Угорелец,Музга,Камещица и от селата Горна Росица, Търхово и Младен произхождат родовете: Алексови, Алиосманови, Гатеви, Даньови, Зурлите, Камбуря, Кътеви, Лазарови, Мечките, Музгите, Нешовци, Пройновци, Радьовци, Рачеви, Семови, Трифонови, Търховци, Финдета, Чолаци, Шишови, Шумките;

от Габровските села и колиби - Банковци, Иванили, Козирог, Междене, Седянковци, Солари, Стоевци, Тодорчета, Шарани, Шипчени и Янковци са родовете: Арнаути, Бабуни, Боньови, Влаеви, Гайдари, Ганини, Гергеви, Глухите, Гъдьови, Деневи, Димовци, Драгневи, Душета, Зайците, Илиеви, Исуфи, Кьочуци, Кьосета, Милчови, Мурги, Наневи, Начови, Ненови, Пеневи, Пъпките, Куйчови, Стоевци, Тинчови, Филите, Цанкови, Чочовци, Чакуля и Янко олар;

от Дряновско и Търновско са : Дюстабанови и Славкови.

В околността и землището на Горско Калугерово се намират все още много археологически обекти от различни епохи: в местността „Денева Воденица" (И) 0.2 км. са разкопани зидове от сграда и открити корубести медни монети; в местността „Дотлука" (И) 0.5 км. се забелязват фрагменти от глинени съдове; в училището са съхранени няколко каменни чукове от различни местности; от землището произхожда бронзова статуя от II – III век, посветена на Богинята Епона- покровителка на конете у келтите; в двора на църквата се намира каменна поставка (база) на колона, а в олтара за подпрестолен камък е използвана антична база или капител. Мълвата твърди, че в местността „Куци бунар" край

селото се намират основите на манастирска църква. В летописната книга на Белореченската енория тогава пише: „До освобождението селото е било населено само от турци от около 170 къщи. Самото село е било манастир. Името Горско Калугерово произхожда от това, че по онова време имало много едри гори (Горско) и в манастира са живели калугери (Калугерово).

Към средата на XV век село Калугирува с друго име Белузна (Плужна): къщи 20, вдовици – 2, приход- 4412. Основно – 5960 (акчета) ,в по- малко 1548. Испенче (поземлен данък) – 512, останалите данъци – 3900(акчета) влизат в тимар на Вейсел, човек на влашкия войвода Чепелуш. През XVI век българският състав на селото още се пази. В тимар на Мустафа Челеби е посочено село Горна Калугирова с друго име Пулужна (Плужна), спадащо към Търново, задължено да дава войнуци за султанските пасища и обори; в селото са задължени да дават периодически войнуци, къщи на мюсюлмани – 4, неженени – 1, къщи на неверници – 43, неженени – 22.

Първоначално селото е българско, за което говори и названието му,а и наличните османски документи. В документа са посочени конкретно имената на 65 души българи и на двама потурчени християни. Известна част от тях носят чисто славянски имена: Байко, Братой, Ботур, Вълчо, Добре, Доброслав, Драган, Драгослав, Мечкот, Момчо, Недялко, Обретен, Станчо, Стоян, Рад, Радослав, Русе.

Преживяната трагедия на българското население и заместването му от турско засега остава неясна. Според проф. Любомир Милетич през XVII – XVIII век селото е било павликянско – католишко и е именувано Калугерици (Калугерци) село на калугери, отбелязано в много западноевропейски карти. По време на кърджалийските размирици в османската империя – края на XVIII и началото на XIX век, селото се разбягва и по – късно вторично се заселва от турски семейства от съседните села; някои от турците помнели, че селото било католишко преди това.

Определението Горно, по – късно е заместено с Горско по подобие на Горско Сливово и Горско Косово се е наложило за да се разграничи от друго вече изчезнало село Калугерово или Долно Калугерово. Турците го назовавали и Даа Калугерово от „даг” планина, планински, горски. Определението „с друго име Белузна, Пулужна” се отнася до населението през 1883 година село Плужна отстоящо от Горско Калугерово на 2 км. Североизточно в малко плодородно поле край Плуженската река.

През 1959 година село Горско Калугерово е радиофицирано. В периода до 1960 година е построен и открит микроязовир край селото. Географското разположение и климата в района създават благоприятни условия за развитие на селски туризъм.

Селото е разположено в естествено красива местност полупланински релеф откриваща прекрасна панорама във всички посоки. Голяма част от обработваемите площи са разположени на северни скатове, но всичките с южно изложение осигуряващо най – добро развитие на трайни овощни и лозови насаждения.

Близостта на селото с язовир „Александър Стамболийски” (около 3 км. В западна посока) създава възможност за изграждането на ЕКО ПЪТЕКИ до местностите „КАРАКАЙНАК” и „ВОДИЦА КАЯ” характеризиращи се с девствена природа и красива гледка около язовира. Преданието говори, че в района на „КАРАКАЙНАШКОТО ДЕРЕ” има пещери където са се крили хайдути когато са нападали преминаващи търговски кервани. При освобождението ни от турско робство заминаващите си османлии са скрили част от богатството си.

С годините се е запазил един традиционен обичай ИГРА НА 31. На 13 срещу 14 януари всяка година в определено помещение се събират мъжете от селото и играят на карти играта наречена 31. Играта е наречена „31” защото от една страна се играе на 31 декември срещу 01 януари по стар стил, което представлява НОВА ГОДИНА.

Какво представлява тази игра. Най – възрастният от мъжете чете правилата за играчите. На съвременен език може да се каже, че това е игра на покер, но със бонбони и обикновено това са ЛУКЧЕТА. След запознаване с правилата изтеглилият най – силната карта АСО ПИКА взема така наречената БАНКА и започва да раздава на играчите по една карта. Играе се с чисто ново неразпечатано тесте карти 52 броя. След получаването на картата всеки от играчите си купува от банката за определен брой бонбони следваща карта.Купува толкова карти докато при него не се съберат карти със сбор 31.Как се извършва преброяването:ОНЬОРИТЕ се броят за десет точки, само АСАТА могат да се броят за една точка, но при получаване на две АСА едното задължително се брои за единадесет точки, останалите карти се броят за толкова точки каквато цифра има изписана на самата карта. Когато играчът събере 31 точки БАНКАТА веднага му възстановява броя на бонбоните за които си е закупил картите. В началото на играта се указват минималния и максималния брой на бонбоните с които ще се участва. Също така се уточнява и минималният брой точки при които играчът може да спре наддаването (обикновено това са 27 точки). След като всички играчи преустановят наддаването БАНКАТА извършва преброяването на точките на играчите: - при равен брой точки и по – малко от тези на банката тя прибира определените бонбони за закупуване на картите,при по – голям брой точки от тези на банката тя им изплаща бонбоните. Ако банката или играчите при наддаването съберат повече от 31 точки изгарят, банката заплаща на всички неизгорели играчи и се преотстъпва на следващият играч. Ако БАНКАТА при преброяване на точките събере 14 точки хваща всички играчи независимо от това колко точки имат. В процеса на играта БАНКАТА може да наложи и ДУБЪЛ, което означава, че заложените бонбони се УДВОЯВАТ. Играта се прекратява в предварително определеният час, но при положение, че БАНКАТА не е фалирала и всички играчи са представлявали банката по равен брой пъти.

Обществеият транспорт е два пъти седмично по линия Павликени – Горско Калугерово / Горско Калугерово – Павликени.

Преобладаващото застрояване е едноетажно и двуетажно.

Обществеото обслужване се осигурява от смесен магазин.

Гробищният парк има нужда да бъде разширен.

Функционира и къща за гости – Вила „Сандра” с 8 легла.

4. ГОРСКО КОСОВО

Село Горско Косово е преместено от старото село намиращо се в чашата на язовира или до екранната част на язовирната стена през далечната есен на 1946г. Къщите му са три типа еднофамилни , двуфамилни и на централната улица най - големите - двуетажни. Разпределени на хората в зависимост от имотното състояние на старото село Горско Косово. Общата площ за в момента е 37 хектара и наброява 81 жители . То се е сгушило в подножието на язовир” Александър Стамболийски и е разположено по поречието на река ”Росица„ . То граничи с град Сухиндол на север, Бяла река на изток, на юг със с. Младен и на запад с Крамолин. Селото ние малко, но много красиво.

В Горско Косово земите са богати на полезни вещества. В такива почви се развиват добре лозовите масиви, което е поминък на хората от селото. Отглеждат се хиляди декари лозови масиви Отглеждат се и маточници за подложков материал, събират се калеми от определен сорт от здрави и силни лози, облагородяват се лозички, вкореняват се и се създава млад лозов посадъчен материал, който се отглежда и сортира. И от него се правят млади лозя.

През есента когато се извършва гроздобера на десертното грозде най напред се прави отбор който се подрежда по определени изисквания в единични щайги, определени за тази цел, за износ на качествено грозде. След това започва масовия гроздобер. Гроздето се градира за градус и захар и се извозва до Вимпром в град Сухиндол.

Развито е и овощарството. Отглеждат се различни видове ябълки, което е интензивно насаждение. Стопаните добре подържат плододаващата градина. Отглеждат се по традиционен начин. Наторяват се с оборски тор. Технологията е одобрена от Министерството на Земеделието. В тази градина се отглеждат летни и зимни ябълки. Основни сортове са „Муцу„ , „Фуджи„ , ”Молис”, “Дилишес”, „Айдарет„ , „Виста-Бела„ , „Мелрос„ , „Прима„ , „Гренисмит”, който се явявава основен опрашител и т.н.

Напояването на част от земите, които се намират в близост до ГСК /главен силов канал/ използват водите му за напояване - гравитачно или със специални съоръжения за напояване. През канала пеминават 28м3 вода в секунда.

ГСК води началото си от ВЕЦ „Росица-1”, на която мощноста е 7,5 мегавата. В Горско Косово има читалище, основано през 1968г. и се казва „Росица 1968„ , също така и библиотека със над 600 книги, обслужва се от председател и секретар. В читалището се е развивала самодейност с активисти от селото, но това е било през 60 и 70 г. на миналия век. Празнуват се Бабин ден, Осми март, Никулден, които са станали традиция за селото. Две къщи са закупени от англичани и шотладци.

В селото е имало начално училище от първи до четвърти клас и се е казвало „ Бончо Маринов„ , което носи името на убит партизанин от селото. В същата сграда на училището са се помещавали кметсвото, здравната служба и пощата. През 1973г. началното училище бе обновено и пригодено в „Дом за пълнолетни лица с деменция”. Капацитета му е 60 домуващи с обслужващ персонал от 34 лица.

През 1957г. са поставени основите за църква на определената за целта площ от 0,800 дка. в центъра на селото, но по една или друга причина не е построена такава. През 2015г. отвори врати дългомечтания храм - параклис, който носи името на патрона на селото „Свети Архангел Михайл„- тогава е и местният традиционен събор.

Гробищният парк се намира в регулацията на селото и заема 3024 м2 в съседство с действащия стопански двор „Златна буца„ , където се отглеждат говеда, а на изток граничим с река „Росица „ .

Село Горско Косово е асвалтирано през 1973г.

По крайбрежието на язовир „Ал. Стамболийски” има туристическа и спортна база, лятно време тези бази се посещават от 1500 до 2000 туристи за отдих и спортен риболов. По крайбрежието на язовира се срещат стотици палатки на рибари и техните семейства.

Профилакториума се намира на около 1500 м от селото. Открит е на 01.04.1982г. със леглова база от 26 легла.

Селото ни е малко под 500 жители и няма изградена канализационна мрежа за отпадни води и пречиствателна станция.

От датирането на селото същесвува и ЛРД от ловци на различни възрасти. Има създаден клуб на ловеца. В него се събират само ловци и там се вземат решения за грижите на полезният дивеч и опазването му. А през зимния сезон става разпределението на ловните излети.

Степента на изграденост и благоустроеност на улична мрежа в населеното място е задоволителна .

Обслужва се редовно от една автобусна линия Павликени - Сухиндол - Грско Косово и обратно. Учениците се извозват с училищни автобуси, също така и малките деца, ползващи детска градина и детска ясла се обслужват със специализирани училищни автобуси.

Здравеопазването се осъществява от семейните лекари и Спешна помощ.

Телекомуникация: Селото е обурудвано със съоръженя на пощенски и телефонни услуги. Имаме ефирно покритие на телевизионен сигнал на сто процента. Има сателитна телевизия покриваща територията на селото. Също така има и покритие с мобилни комуникации на операторите Мобилтел, Глобул и Вивател.

Електроснабдяването на консуматорите на енергия в селото се осъществява от енерго разпределителното дружество Енерго-Про Варна.

През 2000г. собствениците на имоти и парцели учредиха сдружение с нестопонска цел за осъществяване на дейност - водоползватели на промишлена вода от язовир Ал. Стамболийски. Сдружението е открито за всички собственици на имоти /парцели/ в регулационният план на с. Горско Косово.

В границите на защитените зони (33"Река Росица „BG0000609 и 33 "Язовир Стамболийски„ BG0000275 по Директива за опазване на дивата флора и фауна) попадат части от землището на с. Горско Косово.

5. С. КОЕВЦИ

Село Коевци е китно селце разпростиращо се в местност Коевските кайраци на Деветашкото карстово плато край буйни извори. Землището е имало и все още има благоприятни условия за живот още от времето на първообитаващите. Доказателство за това са многобройните археологически находки. В местността Каменец, която се намира в голяма близост от селото на около 2 км са открити глинени съдове с червено-кафяв и светлосив цвят, с черен вътрешен пласт отнасяни към III, II век преди новата ера. Тракоримско селище навярно е съществувало. Доказателство за това са здраво изпечените тухли изкопани в местността Дерменджика, запазени са също недовършени каменни колони и бази от римска каменоломна, а още по-интересното, което трябва да се види на всяка цена е римският часовник, който за наша изненада е уникално точен. Съществувал е и римски път, по който доста днешни минувачи са откривали сребърни римски монети.

Над местността Сопотска стена се издигат основи от средновековна крепост

През 1949г. селото заема площи от 12 423 дка, от които 7 682 дка са ниви, 989 дка ливади и 912 дка гори.

Населението е староселско с мизийски белези в носията. Имената на родовете са повлияни от турската именна система и завършват на (-оглу, вместо на –ов). Примери за това са родовете: Байчоолу, Дамяноолу, Черкезоолу и други. От Коевци в различни години са изселени отделни семейства в Севлиевско, Свищовско, Павликенско и Г. Оряховско.

Но е имало и знатни заселници като например Киро Маринов с прякор Ковача. За 3 години той усвоил ковашкия занаят. В малобройните населени места ковашките услуги се търсели рядко. Ковачи имало само в град Троян. В средата на миналия век Ковача получава съвет да отвори ковачница в с. Коевци. Селото тогава е с 170 къщи.

На 6 км от тук е и богатото и голямо село Сухиндол с 550 къщи. В тези две села е развито и лозарството и земеделието - все ще имащи нужда от ковач.

По това време през 1848г. коевчаните уговорили за учител на децата им Бачо Киро Петров от село Бяла черква. В годините 1860-1870г. монахът Матей Петров - Преображенски е обикалял нашия край като разпространител на книги за прочит, а също и като съратник на Бачо Киро и помощник на Васил Левски. Това му давало право да събуди интерес на селяните към просветната дейност. Читалището в с. Коевци не може да се установи кога и от кого е основано, поради липса на документи. Мнението на някои възрастни хора, е че негов основател е учителят Дончо Вачев през 1894г. Изглежда обаче, че читалището е съществувало още преди това. Установено, е че на името на читалището са се получавали списания, като „Демократически преглед” от 1883г. и „Знаме” – списание за наука и литература от 1883г.

Така например във вестник „Народен подем” - с. Мусина 1928г. в брой първи можем да прочетем, че старият свещеник Георги Боев разказва, че Бачо Киро е четял освен черковни книги и други вестници. Това потвърждава, че още 1853г. в с. Коевци е имало книги и вестници, че Коевци не е било откъснато от църковните и политически въпроси в този период от обществения живот на поробена България. Като учител Бачо Киро е бил през 1848г. и за втори път през 1852г. в с. Коевци. През 1851г. е било построено новото училище с две стаи. Дончо Вачев по време на учителстването си в с. Коевци е доразвил и обогатил дейността на читалището. Снабдявал го с много и най-разнообразна литература особено със селскостопанска по въпросите с развиването на лозарството, пчеларство, овощарството и земеделието. Уреждат се след църквата в неделните дни и беседи. Още преди Освобождението Коевци е едно от будните села със самостоятелната църква „Преподобна Параскева” през 1840г. Вечерно време за ликвидиране на неграмотността особено сред младежите са се провеждали разни занимания по смятане, четене, природознание и други. Това особено ясно се потвърждава от книгите, които читалището е закупило или получава като дарения от частни лица като Марко К. Вачков от Сухиндол и много други знайни и незнайни дарители от околията. Читалището е набирало средства от членски внос, дарения на пари по случай сватби и кръщенета. Доказателство, че е нямало разделение на бедни и богати, е че в закупуването на книги, списания, решаване на проблеми свързани със селото са участвали и бедни и богати селяни. След Освобождението настъпва един малък застой на дейността на читалището. В този период може да се смята, че учителят Дончо Вачев застава начело и възобновява читалищната дейност в с. Коевци.

В наши дни повечето хора чувайки името на селото го свързват с партизаните и къщата музей на Петък и Съба Еневи. Всяка година на девети септември се почита тяхната памет с голямо тържество, празнична заря и много гости от околностите.

При последно преброяване от 2015г. населението наброява около 133 души предимно от възрастни. Общата площ в регулация е 59 ха. Разполагаме с разрушаващи се 2 стопански двора с площ 95 дка.

В близост се намира и засушаващия се язовир с площ 9.8 дка. Южно от селото е разположен каптажа „Голямата чешма”.

В близост до селото в местността „Усек кая”, „Хисаря” е направена ЕКО пътека, с висока посещаемост. Там е издигнато знаме с височина 14 метра и българския трикольор със значителни размери от 7 метра. Гордеем се с обновения си център, богатата растителност и природно чист въздух.